

C1

I. feladat

Közvetítés magyarról idegen nyelvre

Maximális pontszám: 20

Megoldás:

Om 80-100 år kommer medeltemperaturen att öka med 2-3 grader. Enligt en kinesisk vetenskapsman kommer detta att få även positiva förändringar. För 4-6000 år sedan ägde en uppvärmning rum liknande den som nu spås, och den där uppvärmningen resulterade i en stor utveckling längs Gula floden, samt längs Indus, Tigris, Eufrat och Nilen. Den där tiden kan räknas som en gyllene tid meteorologiskt.

Det är möjligt att jordbruksområdena på norra halvklotet kommer i takt med uppvärmningen att öka kraftigt, samt att det blir möjligt att exploatera de hittills otillgängliga naturtillgångarna. Och genom att iset vid polerna blir tjockare kommer vattentransportens villkor att bli bättre.

Men en del av mänskligheten måste naturligtvis flytta på grund av klimatförändringarna. Till råga på allt blir mänskligheten inte redo mentalt för förändringarna, och kan därmed inte hantera spänningen utan krig.

Den pannoniska slättens framtid är osäker. Enligt experterna kommer den att vara i förändringarnas gränzon, vilket betyder att det är möjligt att uppvärmningen inte kommer att bli så stor. I så fall kan nedbörden ökas, som i bästa fall kan gynna jordbruket.

II. feladat

Fordítás

Maximális pontszám: 20

Megoldás:

Shakespeare Vízkeresztje a Drámai Színházban

Nem teljesen világos, miért adta Shakespeare ennek a darabnak a Vízkereszt címet (amely valamikor az 1600-as évek elején keletkezett). Az az ember érzése, hogy csak úgy, véletlenül. De Åsa Melldahl rendezése abból indul ki, hogy milyen volt a vízkereszt megünneplése abban az időben Angliában: a karácsony karneválszerű utóünneplése, a rend és a szerepek felszabadult felszámolása játékkal, csínyekkel és jelmezekkel.

Hiszen a színdarab nem más, mint maga is egyfajta szerepcsere, játék az identitással. A fiatal hajótörött Viola halott ikertestvérének öltözik be, hogy szabadon, védelmező férfiruhában járhasson ebben az országban, ahol partra vetődött. Amikor már belebonyolódott a szerelmi háromszögbe Olivíával és Orsino herceggel – amelyben a nyílt és titkolt vágyak megtévesztő módon keresztezik a nemi szerepek hagyományos határait – felbukkan Sebastian, aki a legkevésbé sem halt meg, és az egyensúly helyreáll. Vagy mégsem?

A karnevál forgatagát az élőzene teremti meg nagy mértékben: Janne Tavares, a hangulatokra nagyon fogékony színházi zenész improvizatív, energikus zenét írt a színpad szélén elhelyezkedő háromtagú zenekar számára. A darab illúzióit vesztett, kiszámíthatatlan bolondja, az utánozhatatlan komikus Lindy Larsson érzelmekkel telített énekével kíséri őket.

Az inspiráció egy másik forrása a helyszín, ahol a darabot 1602-ben játszották, a londoni Middle Temple Hall. Bengt Gomér díszlete az előkelő terem sötét fabútorait kölcsönzi, melyek mintha nyikorognának és ránehezednének a színpadra; de onnan kölcsönzi a magas gerendákat is. Az ellentét a könnyed, mámoros forgatag és a díszlet nehéz sötétsége között egyfajta lendületet ad az előadásnak, amelyet tovább erősít a hatalmas kerek lámpa, amely egyfajta örült teliholdként himbálózik a háttérben. Isten hozott mindenkit Illíriában, ebben a képzeletbeli országban, ahol azok lehetünk, akikké mások előtt válunk, ahol a lét is csak egy illúzió. Akárcsak a való életben – mintha ezt akarná Melldahl mondani nekünk.

Az első felvonás szépen építkezik a humorral és a részletekkel. A második felvonás nehezen indul be a szünet után, kevesebb az energia, a bonyodalmak mintha elkülönülnének egymástól, és a szerepcserés történet feloldása nem lesz olyan impozánsan nagyívű.

Bár elképzelhető, hogy az a cél, hogy éppen ott megőrizték a nyugalmat, hogy ne ünnepeljék meg annyira azt, hogy az identitással való szabad játékból visszatértek a "normalitásba", amelyben minden ember visszatért a megfelelő nemhez.

A Pekkari által megszemélyesített Viola és a Luthander által játszott Sebastian ugyanis identitásuk visszanyerése után is megőrzik ambivalens személyiségüket, melyben mindkettő kétnemű a maga módján, mindkettő különböző, de mégis hasonlítanak egymásra. Ez egyfajta szabadság, amely Melldahl üzenete is a nézők felé.

III. Íráskészség

I.

Mobiltelefon och skola

Det är svårt att säga hur länge man egentligen diskuterat detta offentligt och i medierna, men en sak är säker: frågan om barnens användning av mobiltelefon är alltjämt aktuell. Och det ska man inte undra över: vi har ingen teknisk utrustning som på ungefär ett halvtannat årtionde har kunnat erövra västvärlden, och har utövat en sådan stor påverkan på människans liv. Och eftersom mobiltelefonen dyker upp på nästan alla områden av våra vardagar kan dess påverkan knappast undgå barnens och ungdomarnas uppmärksamhet. Detta har konfronterat oss med många frågor, som vi fortfarande söker svaren på.

Vi har inga precisa upplysningar om hur många ungerska ungdomar som regelbundet använder mobiltelefonen, men vi vet att 29 procent av barn på 8-14 år inte kan förstå hur man kunde leva utan mobiltelefon tidigare.

Det finns inte många vetenskapsområden som inte har undersökt den påverkan som mobiltelefoner utövar på människans sätt att leva, samt på barnens utveckling. De flesta undersökningarna hade positivt resultat, fast nästan alla discipliner gav uttryck för sina tvivel angående mobiltelefonens dagliga användning.

Användningen av mobiltelefonen har mångdubblat interaktionen mellan människorna. Det finns allt fler situationer där människan griper efter sin telefon för att upplysa sina nära och kära om allt mellan himmel och jord. Bland dessa meddelanden finns det många som man bara ler åt, eftersom de egentligen inte meddelar någonting.

Man har skapat en kultur där man hela tiden är i kontakt med varandra, och varken tid eller rum kan vara något hinder för kontakten. Många undersökningar visar att barn och ungdomar mellan 8 och 16 år är mycket starkt påverkade av detta: det kan handla om att man håller kontakten med föräldrarna, eller att man umgås med vänner. Men är det bra för dem?

År 2005 höll man ett vetenskapligt forum i Budapest. Forskarna var eniga, precis som erfarenheter från de senaste åren: mobiltelefonen gör förbindelserna mer intensiva, barnens aktiviteter för att skapa gemenskap mer effektiva, och de vänskapliga

kommunikationsförhållandena mer effektiva. Mobiltelefonen är ingen ersättning för den personliga kontakten, varken för barn eller vuxna, snarare en katalysator för den.

Vagy:

II.

Pappa tvättar bilen – mamma städar

Arbetsfördelningen hemma följer de traditionella könsrollerna, och detta är särskilt män nöjda med.

Män går utomhus, och de gör de fysiskt krävande uppgifterna som till exempel små reparationer på huset, gräsklippning, snöskottning. Kvinnor står för de vardagliga uppgifterna inomhus som till exempel tvättning, matlagning och städning.

Det är något som vi redan har sett.

Män och kvinnor är dock inte helt eniga. De flesta kvinnorna tycker att tvättning är deras uppgift, medan männen inte är eniga om att det verkligen förhåller sig så.

På samma sätt skriver kvinnor inte under på att män har så många ansvarsområden som de påstår sig ha. Exempelvis tycker de flesta män att snöskottning är deras uppgift, medan det finns ganska många kvinnor som tycker att det inte bara är män som skottar snö.

Generellt kan man säga att männen ska arbeta mer i hushållet, och kvinnorna ska lära sig att ibland slappna av och tillåta sig att sätta sig i soffan och titta på teve, medan männen dammsuger.

När de har lärt sig detta kan man fördela hushållsarbetena. Det enda som jag inte tror att vi någonsin kommer att kunna fördela är själva planläggningen. Kvinnor lägger mycket energi på att planera dagen, veckan, inköpet och matlagningen. Väldigt mycket av deras tid och uppmärksamhet går åt på att en av ungarna ska ha gympakläder med sig till skolan och den andra gärna vill ha tre mackor i stället för två. Sådana saker tar de flasta män inte alls del i, de glömmer dessa saker, och detta ska räknas som ett dagligt göromål, eftersom det kostar energi.

Trots att män och kvinnor ser annorlunda på arbetsfördelningen hemma kan man säga att de i allmänhet är nöjda med fördelningen av plikterna. Män är dock mer nöjda än kvinnor, möjligen på grund av att det utan tvekan svåraste arbetet, som enligt de tillfrågade är rengöring av badrummet, är kvinnans uppgift.

Man kan dessutom lägga till att männens uppgifter inte heller är dagligt förekommande.

Dessa är uppgifter som det är lätt att se resultatet av, medan de dagliga uppgifterna är osynligare.

IV. feladat

Olvasáskészség

Maximális pontszám: 25

Ledare: Det kan hända här

1. Milyen tényezők tennék lehetővé a franciaországi lázongásokhoz hasonló utcai harcok kitörését Svédországban?

Svédország külvárosaiban is élnek olyan emberek, akik átélik a társadalom perifériájára szorultságot, a diszkriminációt, a szegénységet. A vallási, ideológiai fanatizmus, az extrém kriminalitás globális jelenség. A svédek is nehezen szabadulnak „az igazi svéd” képétől. – 6 pont

2. Sorolja fel azokat az indokokat, amelyek e jelenség mégis sajátosan francia mivoltát bizonyítják!
A francia republikánus hagyományok sajátos értelmezése. Az ország gyarmati történelme. – 3 pont
3. Mire emlékeztet pontosan a tunéziai, marokkói, algériai bevándorlók jelenléte?
A gyarmati birodalom fennállása idején még meglévő, a felbomlás óta elveszett kulturális közössége az anyaország és a kolóniák között. A tisztázatlan és szégyenletes múlt, például az algériai háborúra. – 4 pont
4. Mi a véleménye a cikkírónak a rohamrendőrök bevetéséről?
Ez a francia kormány egyetlen válasza a lázongásokra: egyre több rendőr bevetése és szükségállapot kihirdetése. A rohamrendőrség a brit terrorelhárító alakulatoknak felel meg. A külvárosok lakóinak megértő odafordulásra és védelemre volna szükségük. Polgárőrségre, és nem odavezényelt rohamrendőrökre. – 6 pont
5. Részletezze, milyen hasonlóságok és különbségek fedezhetők fel a '68-as diáklázadások és a mostani utcai zavargások között?
Ugyanolyan felforgató jellegű konfrontálódás felé tart Franciaország, mint akkor. Az akkori események visszhangra találtak egész Európában és nyílt, demokratikusabb légkört teremtettek. A mostani eseményekkel szimpatizálók a többi európai ország marginalizálódott fiatalsága, akik szélsőségeségükkel félelmet keltenek Európa többi állampolgárában, különösen 2001. szeptember 11-e óta. – 6 pont